

ВПРОВАДЖЕННЯ ПОСЛУГ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Бусел Світлана Валентинівна, кандидат медичних наук

ORCID ID 0009-0000-7684-8110

Косюга Світлана Русланівна, магістрантка I курсу

Одеський національний медичний університет

Нині у більшості країн світу активно впроваджуються технології електронної охорони здоров'я, одним із глобальних напрямів якої є телемедицина. Вже сьогодні вона дозволяє збільшити доступність медичної допомоги для населення віддалених територій, літніх та малорухливих пацієнтів, а також покращити якість допомоги, що надається, за рахунок можливості проведення віддалених консультацій між фахівцями регіональних лікарень та провідних національних медичних центрів. Згідно з економічними дослідженнями, проведеними в таких країнах як США та Японія, телемедичні технології мають значний економічний потенціал для бюджету системи охорони здоров'я і безпосередньо самого пацієнта. В Україні також є приклади успішної реалізації телемедичних проектів. Використання передового зарубіжного досвіду дозволить удосконалити інтеграцію телемедичних технологій у медичну практику.

Телемедицина є надзвичайно важливим механізмом реалізації стратегії загального охоплення медичною допомогою. Згідно зі звітом ВООЗ 2021 р., у 57% державах-членах ВООЗ реалізується спеціальна національна політика у цій галузі охорони здоров'я [1]. Телемедицина передбачає використання телекомунікацій та віртуальних технологій з метою надання медичної допомоги пацієнтам поза медичними установами. Вона включає віртуальну медичну допомогу вдома, яка може бути надана синхронно (в режимі реального часу) або асинхронно (система «запит-відповідь»). Завдяки їй пацієнти з хронічними захворюваннями та люди похилого віку можуть отримати медичну консультацію, залишаючись вдома. Крім того, вона забезпечує швидший

доступ до фахівців та знижує необхідність поїздок пацієнтів до постачальників медичних послуг та викликів медичних працівників додому, що є найбільш актуальним для населення віддалених регіонів. Також вона дозволяє уніфікувати медичну практику та надати інформаційно-консультативну підтримку медичному персоналу сільських регіонів [1, 2].

Говорячи про переваги окремих компонентів телемедицини, слід зазначити, що віртуальні візити не тільки підвищують доступність медичної допомоги, але й розширюють можливості постачальників медичних послуг, дозволяючи охоплювати нові групи пацієнтів і скорочувати час, що витрачається на надання послуг, а також знижують їх витрати за рахунок зменшення числа особистих зустрічей та кількості невиправданих візитів. Дистанційний моніторинг зменшує частоту використання послуг відділень невідкладної допомоги, підвищує ефективність лікування хронічних захворювань та знижує рівень смертності таких пацієнтів. Система «запит-відповідь» значно збільшує тривалість надання технічної та інформаційної підтримки, розширює можливості постачальників медичних послуг та ефективність їхньої роботи, а також скорочує час очікування наступного етапу лікування [3, 4].

Телемедицина найбільш практично значуща та економічно ефективна у таких клінічних областях, як радіологія, дерматологія та психіатрія. Згідно зі звітом ВООЗ 2021 р., 75% держав-членів ВООЗ використовують програми телерадіології, 33% - програми телепсихіатрії, причому приблизно у половині з них здійснюється дистанційний моніторинг у рамках теледерматології. Крім перелічених напрямів, у форматі телемедицини реалізуються телепатоморфологія (передача оцифрованих гістологічних даних з метою діагностики чи консультації) та дистанційний моніторинг пацієнтів (передача інформації про стан пацієнтів, отриману з датчиків чи контрольного обладнання) [2].

Основними труднощами при впровадженні як телемедицини, так і електронної охорони здоров'я загалом є: відсутність фінансування на розробку

та реалізацію програм; недостатність інфраструктури (обладнання та/або підключення); наявність конкуруючих пріоритетів системи охорони здоров'я; відсутність необхідної законодавчої бази [5, 6].

Досвід таких країн як США та Японія свідчить про значний економічний потенціал телемедицини для системи охорони здоров'я. Реалізовані в Україні успішні телемедичні проекти також показали велику перспективність впровадження телемедичних технологій у вітчизняну систему охорони здоров'я.

Список літератури:

1. Булеца С. Б. Інформаційні інноваційні технології та права людини четвертого покоління в сфері охорони здоров'я: монографія / за заг. ред. Булеци С. Б., Менджул М. В. Четверте покоління прав людини: особливості правового регулювання, проблеми та перспективи розвитку в сфері охорони здоров'я. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. С. 104–115. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39151> (дата звернення: 24.11.2023)

2. Коробцова Н. В. Впровадження телемедичних технологій: перспективи правової регламентації. Юридичний науковий електронний журнал. № 1/2023. С. 110-112. URL: http://lsej.org.ua/1_2023/24.pdf (дата звернення: 24.11.2023)

3. Коробцова Н. В. Вади волі при укладенні договорів про надання медичних послуг. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. 2021. № 1. С. 29–33. URL: https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/1_2021/8.pdf (дата звернення: 24.11.2023)

4. Волошина О.Б., Саморукова В.В., Бусел С.В., Лисий І.С., Збітнева В.О., Чайка А.О., Дичко Т.О. Комплексне моніторування артеріального тиску для визначення чутливості до антигіпертензивної терапії. Сімейна медицина. 2015. № 3(59). С. 152–154. URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=S_Zu2H0

AAAAJ&citation_for_view=S_Zu2H0AAAAJ:2osOgNQ5qMEC (дата звернення: 24.11.2023)

5. Шутурмінський В. Г., Кусик Н. Л., Рудінська О. А. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навч. посіб. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 176 с. URL: <https://www.onmedu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12337?locale-attribute=en> (дата звернення: 24.11.2023)

6. Князькова В.Я., Криленко В.І., Рудінська О.В. Особливості оподаткування бізнесу в Україні в умовах воєнного часу. XI Міжнародна науково-практична конференція «Modern research in world science». м. Львів, Україна. 29-31.01.2023. с. 1273-1278. (2023). URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-29-31.01.23.pdf> (дата звернення: 04.12.2023).